

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

خلاصه از فعالیت ها و دست آوردهای سال مالی ۱۳۹۸

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

۱۰/۳/۲۰۲۰

خلاصه گزارش ها و دست آورد های وزارت ارشاد، حج و اوقاف در

سال مالی ۱۳۹۸ هـ.ش

وزارت ارشاد، حج و اوقاف منحصی یکی از بزرگترین ارگان سکتور امور دینی در ساختار تشکیلاتی دولت جمهوری اسلامی افغانستان فعالیت های ذیل را در چهار برنامه کاری (ارشادی، پروسه حج، اوقافی و اداری) به منصفه اجرا گذاشته است.

تشکیل وزارت

اصل تشکیل وزارت ارشاد، حج و اوقاف در سال ۱۳۹۸ به شمول کارمند، اجیر و امام در مرکز و ولایات به طور عموم (۹۳۸۶) تن را احتوا می نماید.

➤ اکنون کارمندان این وزارت در مرکز و ولایات به شمول (۸۳) تن از طبقه اناث مجموعا به (۳۴۰۶) تن می رسد.

➤ تعداد موجود امامان، موزنین و خادمین در مرکز و ولایات به ۵۹۸۰ تن می رسد

برنامه ارشادی

الف: مساجد، حسینیه ها و امور قراء:

- ❖ ازدیاد 1000 هزار بست امامت در سطح مرکز و ولایات در تشکیل سال 1398
- ❖ ازدیاد 11 بست کارکنان خدماتی به مسجد شریف عیدگاه
- ❖ مساعدت (100000) جلد قرآن کریم از کشور دوست عربستان سعودی و توزیع آن در هماهنگی با ریاست جمهوری و شورای علما برای مساجد، مدارس و نهادهای دینی، علمی و محبوسین
- ❖ تحریر و توزیع (۵۲) عنوان خطبه روی موضوعات حاد جامعه و ایراد آن توسط خطباء و انمه از فراز منابر مساجد در مرکز و ولایات
- ❖ برگزاری دهمین دور مسابقه سر تاسری حفظ، برابر با اصول قرانت قرآنکریم با اشتراک ۳۸۰۰ تن حفاظ و قراء
- ❖ معرفی (۱۲) تن حفاظ و قراء ممتاز در مسابقات بین المللی به کشورهای (ایران، کویت، عربستان سعودی، ترکیه، امارات متحده عربی و مالیزیا)
- ❖ ثبت مکمل قرآنکریم به روایت دوری به قرانت (ابو عمرو بصری) توسط استاد برکت الله سلیم در رادیو افغانستان
- ❖ توظیف ۱۳۰۰ تن قاری و فاتح در ۶۵۰ محراب مسجد غرض برگزاری ختم قرآنکریم در نمازهای تراویح ماه مبارک رمضان.
- ❖ تعیین و توظیف تعداد ۹۰ تن قاری از طریق رقابت آزاد به مساجد نواحی مختلف شهر کابل غرض انجام مراسم فاتحه خوانی.
- ❖ برای نخستین بار فراغت ۶۸ تن از محصلین از انیستیتوت های تدریب انمه و معهد عالی قراءات.
- ❖ ایجاد کمپیوتر لب در ۱۶ محراب مسجد شریف شهر کابل از طریق بودجه اداره محترم تنظیم مخابراتی اترا.
- ❖ برگزاری (۱۸) جلسه مهم توسط شورای مشورتی علما روی موضوعات مختلف اجتماعی، علمی و غیره به اشتراک ۱۴۰ تن در مساجد نواحی شهر کابل برگزار نمودند

❖ تعیین و تثبیت جهت قبله 45 محراب مسجد در نواحی شهر کابل به اثر تقاضای اهالی

ب: بخش های فتوا، تدقیق و چاپ:

- ❖ صدور ۳۳۰ عنوان فتوای شرعی تحریری و شفاهی روی قضایای مختلف برای حل مشکلات فقهی و شرعی هموطنان.
- ❖ تنظیم واریه برنامه های ارشادی توسط علما در (۳۱۵) روز در جز و تامله های اردوی ملی، پولیس ملی، مرکز تربیه اطفال
- ❖ بررسی و تصحیح ۲۱ نسخه قرآن کریم خطاطی شده.
- ❖ تالیف، چاپ و نشر ۹ عنوان کتاب تحت عناوین: (عوامل فساد اداری از دیدگاه اسلام، نقش امنیت غذایی از دیدگاه اسلام، مقام زن در خانواده از دیدگاه اسلام) و غیره
- ❖ کتاب خطبه های نماز جمعه نظر به تقاضای علمای کرام به تیراژ (۲۰) هزار جلد مجددا چاپ و برای خطبا و ائمه مساجد، مدارس دینی و مراکز علمی و فرهنگی در مرکز و ولایات توزیع گردیده است.
- ❖ برای نخستین بار در تاریخ معاصر سمپوزیم بین المللی پیرامون جایگاه و مقام شامخ علمی شخصیت جهان اسلام، امام اعظم ابوحنیفه (رح) با حضور جلالت مآب رئیس ج ۱.۱ و اشتراک ۳۶۰۰ تن از علما، رهبران جهادی و احزاب سیاسی، شخصیت های دینی و ۲۴ تن از علمای شهیر از ۱۶ کشور و سازمان های اسلامی در تالار لویه جرگه دایر گردید.
- ❖ تدوین و تصحیح ۱۲ عنوان اثر علمی، پژوهشی و تحریری.
- ❖ چاپ و نشر ۵۰ عنوان مقاله علمی در مورد فساد اداری، جایگاه و حقوق زن در اسلام، اعتدال و میانه روی و غیره
- ❖ چاپ و نشر مجله پیام حق ارگان نشراتی وزارت ارشاد، حج و اوقاف به تیراژ ۱۴ هزار و چهار صد جلد جهت تنویر اذهان هموطنان از آموزه های اسلامی و توزیع آن در مرکز و ولایات.
- ❖ تهیه و توزیع تعداد (۵۰۰۰) قطعه جداول افطار و سحر ماه مبارک رمضان به مساجد مرکز و ولایات همجوار.
- ❖ طبع و توزیع (۵۰۰۰) نسخه بروشورهای فضایل رمضان المبارک و میلاد النبی
- ❖ تهیه و توزیع (۱۰۰۰) جلد جنتری مزین با اوقات نماز های پنجگانه
- ❖ برگزاری محافل با شکوه تجلیل از سالروز استرداد استقلال کشور از طریق راه اندازی نعت خوانی، مسابقات سیرت، ختم قران عظیم شان، مشاعره و ارایه موعظه های دینی در مرکز و ولایات.
- ❖ جهت جلوگیری و منع فعالیت استفاده جویان تحت نام فالبینی، کف شناسی، سحر و جادوگری از نزد ۱۵۰۰ تن ایشان در مرکز و ولایات تعهد کتبی اخذ گردید.
- ❖ پیرامون پیامد های فساد اداری، رعایت ارزشهای اخلاقی، اهمیت تغذیه در سلامتی انسان، حقوق و جایگاه زن در اسلام ۴۸۰ موعظه دینی توسط علما ایراد گردیده است.
- ❖ بیش از ۴۰ نشست رسانه یی پیرامون قضایای مختلف توسط علمای کرام و تیم سیار مبعثین در مرکز و ولایات راه انداز گردیده است.
- ❖ تدویر سیمینار یک روزه تحت عنوان (مظاهر اعتدال اسلامی در نظام خانواده) برای ۳۰۰ تن از علمای زون مرکز در شهر کابل.
- ❖ تالیف و ترجمه ۷ عنوان کتاب، رساله و مقالات علمی در مورد اعتدال گرایی و وسطیت
- ❖ اشتراک علما در رسانه ها و توضیح اضرار افراط و تفریط و مسایل مختلف اعتدال گرایی.
- ❖ ثبت و راجستر ۱۲۰ باب مدرسه، دارالحفاظ و حلقات درسی حفظ قرآن کریم
- ❖ نظارت از جریان امتحان ۳۱۵۰ تن فارغین مدارس.
- ❖ ارتقای ظرفیت علمی و مسلکی ۴۳۰ تن از اساتید مدارس دینی تحت پوشش این وزارت
- ❖ تدویر (۸) کنفرانس و سیمینار پیرامون حقوق زن از نظر اسلام، تنظیم خانواده، حقوق اطفال متأثر از جنگ و قاچاق انسان از نظر اسلام و قوانین بین المللی ...
- ❖ راه اندازی (۷) سیمینار تحت عنوان آگاهی دهی از قوانین و میثاق های بین المللی، منع آزار او اذیت زنان و فواید شیر دهی.

برنامه حج

مدیریت و تنظیم پروسه حج همه ساله روبه بهبود بوده که در سال ۱۳۹۸ اقدامات و تصمیم لازم در عرصه های مختلف در داخل کشور و عربستان سعودی اتخاذ گردیده است که ذیلا ارایه میگردد .

- ❖ **تقلیل زمان انتقالات (رفت و برگشت حجاج) از ۳۵ روز به ۲۵ روز، کاهش زمان اقامت حجاج در کشور سعودی میان پنج الی هشت روز که طبعاً برای حجاج اقتصادی و مفید بوده است.**
- ❖ **برای اولین بار تهیه ترانسپورت جهت انتقال یک مرتبه یی حجاج (رد واحد) از تعمیرهای شان به مشاعر در ایام ادای حج فرضی و آماده ساختن چپرکت برای حجاج در خیمه های منی .**
- ❖ **تهیه دو نوع واکسین انفلوانزا و مننجیت از هر کدام به تعداد (۳۱۸۰۰) دوز جهت وقایه و معافیت از امراض احتمالی، آغاز روند الکترونیکی سازی سیستم های پروسه حج**
- ❖ **تهیه ۵۹ قلم ادویه جهت استفاده در جریان پروسه حج در کشور عربستان سعودی با کمک وزارت محترم صحت عامه و انتقال آن در اولین پرواز به سعودی**
- ❖ **انتقال مبلغ (۲۹۱۷۸۰۰۰) افغانی از درک اعانه حجاج به حساب جمعیت هلال احمر افغانی (سره میاشت) جهت تداوی اطفال مصاب به سوراخ قلب.**
- ❖ **تقسیم بندی سهمیه حجاج به طور عادلانه مطابق برآورد نفوس اداره مرکزی احصائیه در مرکز و ولایات .**
- ❖ **عقد قرارداد فی مابین وزارت ارشاد، حج و اوقاف، ریاست عمومی پاسپورت وزارت امور داخله در خصوص تهیه پاسپورت الکترونیکی برای حجاج.**
- ❖ **راه اندازی امتحان جمعی و انتخاب ۶۸۰ نفر ناظم حجاج جهت ارایه خدمات و راهنمای های لازم در موسم حج برای حجاج.**
- ❖ **به تعداد (۳۵۰) تن اعضای بعثه، (۶۸۰) تن ناظم حجاج و ۸۲ تن به صفت مفتی جهت تنظیم واریه خدمات اداری، صحی، تعلیمی و راهنمای امور مناسک حج، مطابق حکم مقام عالی ریاست جمهوری در پروسه حج سال ۱۳۹۸ به عربستان سعودی اعزام گردیده اند.**
- ❖ **داخل ساختن معلومات مورد ضرورت (ادخال بیانات) پاسپورت در سیستم انترنیتی وزارت خارجه عربستان سعودی و تدارک ویژه برای حجاج .**
- ❖ **عقد قرارداد انتقال حجاج با شرکت هوایی کام ایر و آریانا مطابق به فیصله کمیته تدارکات ملی**
- ❖ **عقد قرارداد سه جانبه میان این وزارت، وزارت محترم مالیه و بانک ملی افغانستان پیرامون جمع آوری، انتقال و استرداد پول حجاج سال ۱۳۹۸.**
- ❖ **اعزام هیئت مختلط از ادارات ذیربط جهت طی مراحل و عقد قرار داد های سکن، تغذیه، ترانسپورت در جریان پروسه حج بنسب حکم و منظوری مقام عالی ریاست جمهوری .**
- ❖ **زمینه سازی و طی مراحل اسناد ابتدائی اعزام (۳۰۳۵۰) تن حاجی، اعضای بعثه و ناظمین حجاج جهت ادای فریضه حج .**
- ❖ **ایجاد کمیته های خدماتی در داخل و خارج کشور**
- ❖ **تهیه ترانسپورت مناسب و یونیفورم برای شناسائی حجاج**
- ❖ **تطبیق واکسین در مرکز و زون های پروازی و ایجاد کلینیک های صحی در حرمین شریفین .**
- ❖ **نظارت از پروسه تنظیم و اعزام ۶۰ هزار تن معتمر و زائرین که از طرف شرکت های خصوصی به حرمین شریفین و اماکن زیارتی اعزام شده اند.**

برنامه اوقاف

برای حفظ و استفاده سالم از ملکیت های وقفی و جمع آوری عواید و مصرف آن در روشنی ارشادات اسلامی، استرداد اموال از غاصبین و معرفی آنها به ارگانه های عدلی و قضای اجراءات لازم صورت گرفته که ذیلا شرح میگردد.

- ❖ جمع آوری مبلغ (۸۴۳۳۰۷۰۲) هشتاد و چهار میلیون و سه صد و سی هزار و هفت صد و دو افغانی از مدرک عواید جایزاد های وقفی
- ❖ موازی ۱۲۹۵ جریب زمین در مرکز و ولایات از نزد غاصبین استرداد و مطابق به قوانین به بهره برداری سپرده شده است.
- ❖ موازی یک جریب و ۱۶ بسوه زمین اوقافی جدیدا ثبت و راجستر گردیده است.
- ❖ جهت قانون مند سازی هرچه بهتر ملکیت های وقفی مسوده قانون تنظیم امور ملکیت های وقفی با همکاری وزارت محترم عدلیه تسوید و بعد از تصویب کمیته عالی قوانین جهت طی مراحل قانونی به کابینه جمهوری اسلامی افغانستان ارسال گردیده است.
- ❖ تشویق و ترغیب هموطنان **صاحب نصاب** جهت ادای فریضه رکن چهارم اسلام (زکات)، که در نتیجه مبلغ (۱۱۷۳۸۹۰) یک میلیون و یک صد و هفتاد و سه هزار و هشت صد و نو افغانی پول نقد، مقدار ۳۰۰۱ سیر مواد خوراکی و تعداد ۱۲ رأس مواشی جمع آوری و برای هموطنان مطابق به احکام شرع توزیع گردیده است.

برنامه اداری

- ❖ بودجه عادی منظور شده باتعديلات آن مبلغ ۱۵۰۱۶۹۷۹۶۸ یک میلیارد و پنجصد و یک میلیون و شش صد و نود و هفت هزار و نه صد و شصت و هشت افغانی بوده که از جمله ۹۵ فیصد آن به مصرف رسیده است.
- ❖ بودجه انکشافی بعد از تنقیص در بررسی وسط سال توسط وزارت مالیه مبلغ ۳۰۳۲۴۸۳۴۰ سه صد و سه میلیون و دو صد و چهل و هشت هزار و سه صد و چهل افغانی بوده که ۹۵ اعشاریه ۷۵ فیصد آن به مصرف رسیده است.
- ❖ در نتیجه بازرسی امور مالی و حسابی ۶۱ مرجع مرکزی و ولایتی وزارت تعداد ۵۷۱ سفارش اصلاحی اصدار و مبلغ (۴۷۱۸۸۰۸۹) چهل و هفت میلیون و یکصد و هشتاد و هشت هزار و هشتاد و نه افغانی قابل تحصیل دانسته شده که به اثر پیگیری های مداوم تعداد ۳۳۲ سفارش اصلاحی تحقق یافته و مبلغ (۱۸۳۱۶۷۳۵) هجده میلیون و سه صد و شانزده هزار و هفت صد و سی و پنج افغانی حصول و به خزانه دولت تحویل گردیده است.
- ❖ تعداد ۷۸ پروژه اعمار و کاربایقی مانده مساجد در مرکز و ولایات شامل پلان بودجه انکشافی این وزارت گردیده بود که از جمله ۵۳ پروژه صد فیصد تکمیل، تعداد ۲۳ پروژه تحت کار و ۲ پروژه دیگر در حال طی مراحل تدارکاتی میباشد.
- ❖ تعداد ۱۲۱ محراب مسجد از بودجه حفظ و مراقبت دارائی های عامه دولتی توسط این وزارت در مرکز و ولایات ترمیم و تجهیز گردید است.
- ❖ قرار حکم مقام عالی ریاست ج.ا.ا به تعداد ۶۸ پروژه اعمار مساجد در مرکز و ولایات تحت کار برنامه ساختمان های عامه دولتی وزارت محترم شهرسازی و اراضی می باشد.
- ❖ تعداد ۶۴ پروژه اعمار مساجد نظر به تعهدات مقام عالی ریاست جمهوری غرض اعمار به برنامه میثاق شهروندی وزارت انکشاف دهات ارسال گردیده است.
- ❖ تعداد ۳۷۷ محراب مسجد طبق تعهدات مقام عالی ریاست جمهوری غرض اعمار، ترمیم و باز سازی به اداره عملیاتی و حمایتی مقام عالی ریاست ج.ا.ا ارسال گردیده است.
- ❖ تقرر تعداد ۷۰۰ تن کارکنان امور دینی (امام، موذین و خادم) در بست های (چهار، پنج و هشت) در مرکز و ولایات
- ❖ ارزیابی اجراءات تعداد ۱۸۶۳ تن کارکنان عالی رتبه، کارمندان و کارکنان امور دینی مرکزی و ولایتی،
- ❖ معرفی ۱۴ تن از کارمندان در بورسیه های خارج از کشور.
- ❖ معرفی ۱۱ تن از کارمندان مرکزی و ولایتی غرض ارتقای ظرفیت در برنامه های آموزشی.

- ❖ امضای (۱۰) تفاهم نامه همکاری فی مابین وزارت ارشاد، حج و اوقاف، وزارت خانه ها و موسسات پیرامون موضوعات مختلف چون: تعلیم و تربیه، ستاژ حقوقی، ساخت سیستم الکترونیکی حج، تعلیم و تربیه برای اطفال و دختران، کاهش خشونت و حقوق زنان، توانمند سازی زنان طی سال ۱۳۹۸.
- ❖ معرفی تعداد (۱۵) تن کارمندان طبقه اناث به کورس افغان ایم برای یکسال و پرداخت فیس ماهوار ایشان از بودجه وزارت.
- ❖ تجلیل و گرامی داشت از هشتم مارچ (روز جهانی زن) و ۲۴ جوزا روز جهانی مادر و اعطای جوایز نقدی غرض تشویق و ترغیب زنان.

سفرهای رسمی مقامات این وزارت به خارج از کشور:

- ❖ سفر اینجانب با سه تن از هیئت معیتی به کشور چین جهت بازدید از مراکز اسلامی و مسلمانان و برخی مراکز و محلات دینی ایالت سنگیانگ و چند ایالت دیگر کشور چین و ایجاد هماهنگی و روابط گسترده میان مقامات اسلامی دوطرف.
- ❖ سفر به کشور شاهی عربستان سعودی غرض بررسی پروسه حج سال گذشته، تثبیت سهمیه حج سال آینده و امضاء پروتوکول حج سال ۱۳۹۹ با وزارت حج عربستان سعودی و ادارات ذیربط آن کشور.
- ❖ اشتراک در کنفرانس بین المللی (اسلام در جهان پهناور، میراث های اسلامی و گفتگوهای فرهنگی) در شهر مسکو کشور روسیه که در زمینه تبادل افکار به هدف انتقال تجارب با نماینده گان کشور های جهان به خصوص با رهبران دینی جهان اسلام غرض ایجاد روابط بهتر دینی و انتقال پیام علمای افغانستان در قسمت رسیدن به صلح و بسیج مردم، از طریق رسانه های آن کشور.
- ❖ اشتراک در کنفرانس تحت عنوان (قیم الوسطیه والاعتدال فی نصوص الكتاب و السنه) به کشور عربستان سعودی که پیرامون اوضاع جهان اسلام مخصوصاً برقراری صلح در منطقه و افغانستان با علماء و نمایندگان کشورهای اسلامی تبادل نظر صورت گرفت.
- ❖ اشتراک در دور دوم نشست جهانی رهبران مذهبی در شهر باکو کشور اذربایجان و همچنان پیرامون موضوعات مختلف با نمایندگان و رهبران کشورهای اسلامی دیدار و تبادل نظر صورت گرفت.
- ❖ معین مسلکی این وزارت دکتر امین الدین "مظفری" غرض اشتراک در کانفرانس بین المللی تحت عنوان (تجلیل و گرامیداشت از سالروز ولادت پیامبر بزرگوار اسلام حضرت محمد "ص") به کشور استرالیا سفر نموده اند، بر علاوه اشتراک در کانفرانس روی موضوعات ایجاد و تنظیم روابط حسنه وزارت ارشاد، حج و اوقاف با نهادهای مذهبی آن کشور بحث و گفتگو صورت گرفت و روی قضایای مختلف نیز تبادل نظر صورت گرفته است.

سفرهای مقامات رهبری وزارت بر اساس حکم مقام عالی ریاست جمهوری به ولایات آتی:

- ❖ اینجانب با هیئت معیتی غرض بازدید و استماع مشکلات به ولایت های نیمروز، هرات و پنجشیر سفر نموده با رهبری مقام ولایت، رؤسا و کارمندان ارشاد، حج و اوقاف از نزدیک دیدار و پیرامون رسمی سازی مساجد، تقرر خطباء و خادمین، ترمیمات مساجد، و راه اندازی برنامه های کاری به مناسبت تجلیل از صدمین سالگرد استقلال کشور و برخی موضوعات دیگر بحث و هماهنگی صورت گرفت.
- ❖ محترم استاد تاج محمد "مجاهد" معین مالی واداری و دکتور امین الدین "مظفری" معین مسلکی هر کدام شان در سفر های جداگانه با هیئت معیتی شان جهت بررسی، تبادل نظر و مشاهده عینی از چگونگی امور کاری به ولایت های سمنگان، ارزگان، میدان وردک، بدخشان و تخار سفر نموده و با والیان و اعضای رهبری آن ولایات دیدار نموده پیرامون قضایای مختلف به خصوص امور مربوط به حج، حفظ املاک وقفی، اعمار مساجد، تامین امنیت مساجد و علماء، نیاز تشکیلاتی، توجه به نصاب درسی و تنظیم امور مدارس دینی، تثبیت جایگاه حقوقی اسناد تحصیلی علماء کرام، دیدار از جایاداد های وقفی و ملاقات با رؤسا و اعضای محاکم صحبت و تبادل نظر صورت گرفت.

ترتیب وضع طرز العمل ها

- ❖ طرز العمل اطلاع گیری و تنظیم اجراءات مراجعین
- ❖ طرز العمل تنظیم جلسات مقام وزارت
- ❖ طرز العمل استخدام کارکنان امور دینی
- ❖ طرز العمل عشر و زکات و توزیع آن